

PLAN ZAJĘĆ

GRUDZIEŃ 2023 - MODUŁ I.

I. MODUŁY PODSTAWOWE: 11.12. - 14.12.2023 r.

SEKCJA	WYKŁADOWCA	DATA/DZIEŃ TYGODNIA	GODZINA	PANEL
j. czeskiego / słowackiego	BAŁDYGA Zofia	11 grudnia 2023 PONIEDZIAŁEK	17.30-20.30	1
j. ukraińskiego	SMOLNYTSKA Olga	11 grudnia 2023 PONIEDZIAŁEK	17.45-20.45	2
j. francuskiego	SWOBODA Tomasz	12 grudnia 2023 WTOREK	17.30-20.30	1
j. orientalnych (arabski)	MICHALSKI Marcin	12 grudnia 2023 WTOREK	17.45-20.45	2
j. niemieckiego	PIECIUL-KARMIŃSKA Eliza	13 grudnia 2023 ŚRODA	17.30-20.30	1
j. północnych	MUSIELAK Sebastian	13 grudnia 2023 ŚRODA	17.45-20.45	2
j. angielskiego	BARANOWSKI Marian	14 grudnia 2023 CZWARTEK	17.30-20.30	1

I. MODUŁY DODATKOWE: 15.12. - 16.12.2023 r.

SEKCJA	WYKŁADOWCA	DATA/DZIEŃ TYGODNIA	GODZINA	PANEL
j. czeskiego / słowackiego	BAŁDYGA Zofia	15 grudnia 2023 PIĄTEK	17.00-18.30	1
j. ukraińskiego	SMOLNYTSKA Olga	15 grudnia 2023 PIĄTEK	18.45-20.15	1
j. francuskiego	SWOBODA Tomasz	15 grudnia 2023 PIĄTEK	17.15-18:45	2
j. orientalnych (arabski)	MICHALSKI Marcin	15 grudnia 2023 PIĄTEK	19.00-20.30	2
j. niemieckiego	PIECIUL-KARMIŃSKA Eliza	16 grudnia 2023 SOBOTA	11.00-12.30	1
j. północnych	MUSIELAK Sebastian	16 grudnia 2023 SOBOTA	12.45-14.15	1
j. angielskiego	BARANOWSKI Marian	16 grudnia 2023 SOBOTA	11.15-12.45	2

MODUŁY TŁUMACZENIOWE PODSTAWOWY I DODATKOWY

MODUŁ PODSTAWOWY I. 11.12.2023 r.

Temat	Tłumaczenie poezji współczesnej na przykładzie wierszy czeskich i słowackich
Rodzaj zajęć	WYKŁAD OGÓLNY + WARSZTATY
Imię i nazwisko wykładowcy	Bałdyga Zofia
Godziny zajęć	17.30-20.30
Opis zajęć	Zajęcia rozpocznie krótka prezentacja najnowszej czeskiej i słowackiej sceny poetyckiej (mapa scen literackich). Następnie przejdziemy do prezentacji strategii przekładowych dla autorów i autorek reprezentujących kilka dominujących czeskich i słowackich języków poetyckich z akcentem na twórczość kobiet prezentowanych w antologiach „Sąsiadki” („Sąsiadki. 10 poetek czeskich”, Wrocław 2020 oraz „Sąsiadki. 10 poetek czeskich”, Warstwy 2022). Spotkanie zakończy część warsztatowa oparta o wybrane wiersze.

MODUŁ DODATKOWY I. 15.12.2023 r.

Temat	Tłumaczenia młodych poetek i poetów czeskich – warsztaty
Rodzaj zajęć	WARSZTATY
Imię i nazwisko wykładowcy	Bałdyga Zofia
Godziny zajęć	17.00-18.30
Opis zajęć	Porównanie przekładów autorstwa różnych tłumaczy, praca nad własnym przekładem wybranych przez prowadzącą tekstów, dyskusja nad zastosowanymi rozwiązaniami.

Nota biograficzna prowadzącego:

Zofia Bałdyga 1987, Warszawa. Autorka książek poetyckich „Passe-partout” (Warszawa 2006), „Współgłoski” (Nowa Ruda 2010) „Kto kupi tak małe kraje” (Warszawa 2017) oraz „Klimat kontynentalny” (Poznań 2021). Absolwentka Instytutu Sławistyki Zachodniej i Południowej UW. Tłumaczka najnowszej poezji czeskiej i słowackiej. Autorka antologii poezji kobiet „Sąsiadki. 10 poetek czeskich” (2020) oraz „Sąsiadki. 10 poetek słowackich” (2022). Za działalność translatorską uhonorowana Nagrodą „Literatury na Świecie” w kategorii „Młoda twarz” (2021). Mieszka w Pradze.

MODUŁY TŁUMACZENIOWE PODSTAWOWY I DODATKOWY

MODUŁ PODSTAWOWY I. 11.12.2023 r.

Temat	Historia ukraińskiego przekładu literackiego od czasów starożytnych do współczesności. Od klasyków do niepublikowanych manuskryptów
Rodzaj zajęć	WYKŁAD OGÓLNY + WARSZTATY
Imię i nazwisko wykładowcy	Smolnytska Olga
Godziny zajęć	17.45-20.45
Opis zajęć	1. Ukraińskie tłumaczenie ze średniowiecza. Renesans i barok; 2. Romantyzm; 3. XIX wiek ogólnie; 4. Jakie były strategie tłumaczeniowe do XX wieku włącznie? Iwan Franko; 5. Lesia Ukrainka; 6. Ahatanhel Krymski i inne; 7. Wiek XX; 8. Maksym Rylski;

MODUŁ DODATKOWY I. 15.12.2023 r.

Temat	Jak działa tekst? Nowoczesne tłumaczenie. Indywidualne kursy mistrzowskie
Rodzaj zajęć	WARSZTATY
Imię i nazwisko wykładowcy	Smolnytska Olga
Godziny zajęć	18.45-20.15
Opis zajęć	1. Hryhorij Koczur i Mykoła Łukasz: przeciwieństwa czy komplementarność? 2. Nowe pokolenie, które uczyło się od neoklasyków; 3. Tłumaczenie dla teatru; 4. Fałszywi przyjaciele tłumacza; 5. Strategie tłumaczenia; 6. Tłumaczenia z rzadkich języków; 7. Współczesne tłumaczenia ukraińskiej fantastyki (fantasy, fiction); 8. Autorska klasa mistrzowska;

Nota biograficzna prowadzącego:

Olga Smolnytska Uchodźca z Ukrainy. Kandydatka nauk filozoficznych (Dr). Laureatka międzynarodowych i ukraińskich konkursów i nagród, w tym tłumaczeń literackich. Poetka, powieściopisarka, badaczka, tłumaczka, filolożka, filozofka, krytyk literacka, dziennikarka, artystka. Autorka 8 książek. Przetłumaczonych z języka angielskiego i polskiego – 10 książek, wiele publikacji w antologiach i innych publikacjach. Autorka ponad 300 publikacji naukowych. Była badaczką w programie „Scholars at Risk”, SAR (Uniwersytet Jagielloński, Kraków, 2022-2023).

MODUŁY TŁUMACZENIOWE PODSTAWOWY I DODATKOWY

MODUŁ PODSTAWOWY I. 12.12.2023 r.

Temat	Nie taki Proust straszny, jak go malują
Rodzaj zajęć	WYKŁAD OGÓLNY + WARSZTATY
Imię i nazwisko wykładowcy	Swoboda Tomasz
Godziny zajęć	17.30-20.30
Opis zajęć	Punktem wyjścia dla wykładu i warsztatów będzie doświadczenie pracy nad przekładem czwartego i piątego tomu <i>Poszukiwania utraconego czasu: Sodomy i Gomory</i> oraz <i>Uwięzionej</i> . Omówione zostaną różne aspekty stylu Prousta, od złożonej składni przez leksykę epoki aż po pominięte przez pierwszego tłumacza gry słów. Pojawi się również kwestia ponowionego przekładu: tłumaczenia tekstu, który już istnieje w języku polskim. Część warsztatowa polegać będzie na pracy nad przekładem jednego z eseistycznych tekstów Prousta.

MODUŁ DODATKOWY I. 15.12.2023 r.

Temat	Między tekstem a obrazem: komiks o osiołku
Rodzaj zajęć	WYKŁAD OGÓLNY LUB WARSZTATY
Imię i nazwisko wykładowcy	Swoboda Tomasz
Godziny zajęć	17.15-18:45
Opis zajęć	Wykład dotyczyć będzie pracy tłumacza nad serią komiksową dla dzieci <i>Ariol</i> . Poruszone zostaną takie kwestie, jak specyfika tłumaczenia komiksu, przekład książki dla dzieci, a także wyzwania związane konkretnie z daną serią komiksową: imiona postaci, realia świata zwierzęcego, piosenki i problemy na styku słowa i obrazu.

Nota biograficzna prowadzącego:

Tomasz Swoboda eseista i tłumacz, autor książek *To jeszcze nie koniec?* (2009), *Historie oka. Bataille, Leiris, Artaud, Blanchot* (2010), *Histoires de l'œil* (2013), *Powtórzenie i różnica. Szkice z krytyki przekładu* (2014) oraz *Deformacje nowoczesności* (2021). Laureat nagrody „Literatury na Świecie” za przekład oraz Nagrody im. Andrzeja Siemka za *Historie oka*. Członek kapituły Nagrody Literackiej Gdynia. Tłumaczył na polski Baudelaire’a, Nerval’a, Prousta, Bataille’a, Leirisa, Sartre’a, Barthes’a, Caillois, Starobinskiego, Didi-Hubermana i Le Corbusiera, a także serię komiksową *Ariol*. Pracuje na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Gdańskiego.

MODUŁY TŁUMACZENIOWE PODSTAWOWY I DODATKOWY

MODUŁ PODSTAWOWY I. 12.12.2023 r.

Temat	Z doświadczeń warsztatowych tłumacza literatury arabskiej
Rodzaj zajęć	WYKŁAD OGÓLNY + WARSZTATY
Imię i nazwisko wykładowcy	Michalski Marcin
Godziny zajęć	17.45-20.45
Opis zajęć	Tematem wykładu i warsztatów będą doświadczenia warsztatowe tłumacza literatury arabskiej związane z typowymi – a także nietypowymi – problemami, jakie następcza przekład literacki z języka arabskiego. Należą do nich trudności tłumaczeniowe wynikające z różnic między kulturą polską a kulturą arabskiego obszaru językowego (leksyka, frazeologia) oraz z różnic między systemami gramatycznymi, fonetycznymi i graficznymi języków arabskiego i polskiego. Zagadnienia zostaną omówione na przykładach zaczerpniętych z praktyki tłumacza. W trakcie warsztatów uczestnicy będą mogli zmierzyć się z nimi w praktyce.

MODUŁ DODATKOWY I. 15.12.2023 r.

Temat	Z doświadczeń pozawarsztatowych tłumacza literatury arabskiej
Rodzaj zajęć	WYKŁAD OGÓLNY
Imię i nazwisko wykładowcy	Michalski Marcin
Godziny zajęć	19.00-20.30
Opis zajęć	W wykładzie zaprezentowane zostaną wybrane pozawarsztatowe, tj. nie dotyczące bezpośrednio pracy nad tekstem, zagadnienia związane z tłumaczeniem literatury arabskiej. Będą one obejmowały kwestie takie jak: recepcja literatury arabskiej w Polsce, wybór tytułów przekładanych na język polski, nawiązywanie kontaktu z wydawcą i/lub autorem, terminy i wynagrodzenia, udział tłumacza w procesie wydawniczym i wydarzeniach promocyjnych.

Nota biograficzna prowadzącego:

Marcin Michalski tłumaczy literaturę głównie z języka arabskiego, choć także z angielskiego, wyjątkowo z hiszpańskiego i niemieckiego. Z arabskiego przełożył cztery pozycje książkowe i kilka krótszych tekstów prozą opublikowanych m.in. w „Literaturze na Świecie” (11-12/2016). Autor kilku artykułów naukowych poświęconych przekładowi z udziałem języka arabskiego. Oprócz tego językiem arabskim zajmuje się z perspektywy językoznawczej. Pracuje na stanowisku profesora na Wydziale Neofilologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

MODUŁY TŁUMACZENIOWE PODSTAWOWY I DODATKOWY

MODUŁ PODSTAWOWY I. 12.12.2023 r.

Temat	O przekładzie klasyki: kanoniczne teksty literatury światowej we współczesnym tłumaczeniu (baśnie braci Grimm, baśnie E.T.A. Hoffmanna)
Rodzaj zajęć	WYKŁAD OGÓLNY + WARSZTATY
Imię i nazwisko wykładowcy	Pieciul-Karmińska Eliza
Godziny zajęć	17.30-20.30
Opis zajęć	Wykład i warsztaty obejmować będą zagadnienia związane z przekładem klasycznych tekstów literatury światowej: baśni braci Grimm oraz utworów E.T.A. Hoffmanna („Dziadek do Orzechów”, „Piaskun”). Tłumaczka opowie o wyzwaniach stojących przed tłumaczem tekstów pozornie dobrze znanych, bo utrwalonych w popularnych przekładach. W części warsztatowej pracować będziemy na oryginalnych wersjach najbardziej znanych baśni („Czerwony Kapturek”, „Kopciuszek” itp.), co pozwoli wspólnie uchwycić trudności związane z przekładem tego typu literatury (np. wpływ istniejącej tradycji przekładowej, obecność stereotypów, różnice kulturowe).

MODUŁ DODATKOWY I. 16.12.2023 r.

Temat	Przekład literatury dla dzieci: wyzwania i ograniczenia (na przykładzie prozy współczesnego pisarza niemieckiego Ulricha Huba)
Rodzaj zajęć	WYKŁAD OGÓLNY
Imię i nazwisko wykładowcy	Pieciul-Karmińska Eliza
Godziny zajęć	11.00-12.30
Opis zajęć	Wykład poświęcony będzie specyfice przekładu literatury kierowanej do dzieci, która podlega dodatkowym czynnikom nieobecnym w przekładzie tekstów dla dorosłych. Na podstawie prozy współczesnego pisarza niemieckiego Ulricha Huba tłumaczka wskaże obszary szczególnie istotne z punktu widzenia praktyki przekładowej.

Nota biograficzna prowadzącego:

Eliza Pieciul-Karmińska tłumaczka z języka niemieckiego, profesorka nadzwyczajna na Wydziale Neofilologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Specjalizuje się w teorii i dydaktyce przekładu niemiecko-polskiego. W pracy naukowej bada m. in. zjawisko recepcji baśni braci Grimm w języku polskim oraz swoistość przekładu literatury dla dzieci i młodzieży. Jest autorką przekładów z zakresu teologii, historii i filozofii oraz nowego przekładu wszystkich dwustu baśni zebranych przez Jakuba i Wilhelma Grimmów w zbiorze *Kinder- und Hausmärchen*. Przetłumaczyła i opatrzyła przypisami *Dziadka do Orzechów i Króla Myszy*, *Tajemnicze dziecko* oraz *Złoty garnek i inne opowiadania* (Złoty garnek, Piaskun, Don Juan) E. T. A. Hoffmanna. Tłumaczy także współczesną prozę dla dzieci.

MODUŁY TŁUMACZENIOWE PODSTAWOWY I DODATKOWY

MODUŁ PODSTAWOWY I. 13.12.2023 r.

Temat	Wybrane zagadnienia z praktyki tłumacza literackiego (j. fiński)
Rodzaj zajęć	WYKŁAD OGÓLNY + WARSZTATY
Imię i nazwisko wykładowcy	Musielak Sebastian
Godziny zajęć	17.45-20.45
Opis zajęć	Najnowsza literatura fińska w przekładzie – najciekawsze przykłady. Szyk zdania, rodzaj gramatyczny, aspekt czasownika, następstwo czasów – podobieństwa i różnice w języku polskim i fińskim.

MODUŁ DODATKOWY I. 16.12.2023 r.

Temat	Nietypowe rejestry w przekładzie: gwary, zaklęcia, zabytki literackie (j. fiński)
Rodzaj zajęć	WYKŁAD LUB WARSZTATY
Imię i nazwisko wykładowcy	Musielak Sebastian
Godziny zajęć	12.45-14.15
Opis zajęć	Omówienie kilku przekładów literatury fińskiej na język polski, w których tłumacz zmagał się z nietypowymi rejestrami. Juhani Karila: „Polowanie na małego szczupaka”, Johanna Sinisalo: „Nie przed zachodem słońca”, Anniina Mikama „Czarownik”.

Nota biograficzna prowadzącego:

Sebastian Musielak rocznik 1970, technik-mechanik samochodowy, który skończył filologię fińską na UAM. Pracował z Finami w fabryce autobusów we Wrocławiu i stocznicy Aker Yards w Helsinkach, zasadniczo jednak przekłada – głównie literaturę fińską, choć tłumaczył też z angielskiego: Dalajlamę i Thich Nhat Hanha, Jacoba G. Rosenberga, Chigoziego Obiomę czy Rebeckę Makkaï. Z fińskiego zaś – między innymi – Johannę Sinisalo, Leenę Krohn, Daniela Katza, Mikę Waltarię, Sofię Oksanen, Tommię Kinnunena i Juhanię Karilę. Wyróżniony nagrodą „Literatury na Świecie” (2008) i nagrodą państwową Ministerstwa Kultury Finlandii (2017). Nominowany do Nagrody im. Tadeusza Boya-Zeleńskiego za przekład powieści *Polowanie na małego szczupaka* Juhanię Karilę (2023). Zdobywca nagrody Hall of Fame/The Best Translator Europejskiego Stowarzyszenia Science Fiction (ESFS, 2023).

MODUŁY TŁUMACZENIOWE PODSTAWOWY I DODATKOWY

MODUŁ PODSTAWOWY I. 14.12.2023 r.

Temat	Przygotowanie do tłumaczenia
Rodzaj zajęć	WYKŁAD OGÓLNY + WARSZTATY
Imię i nazwisko wykładowcy	Baranowski Marian
Godziny zajęć	17.30-20.30
Opis zajęć	Przygotowanie do tłumaczenia, zapoznanie się z twórczością autora, analiza otoczenia, warsztat i dostępne źródła, tło historyczne, społeczne, itp., Lokalizacja.

MODUŁ DODATKOWY I. 16.12.2023 r.

Temat	Tłumacz twórca czy odtwórca? Swoboda przekładu
Rodzaj zajęć	WYKŁAD LUB WARSZTATY
Imię i nazwisko wykładowcy	Baranowski Marian
Godziny zajęć	11.15-12.45
Opis zajęć	Tłumaczenie fragmentu prozy przez uczestników i prezentacja efektu pracy; dyskusja w grupie, „złe” czy „dobre” tłumaczenie – kryteria oceny.

Nota biograficzna prowadzącego:

Marian Baranowski członek Stowarzyszenia Tłumaczy Literatury (STL), Stowarzyszenia Tłumaczy Polskich (STP), Polskiego Towarzystwa Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych (TEPiS) (członek-ekspert).

